

راهکارهای اصلاحی ارتقاء عملکرد نظارت و بهبود زیر ساختهای اجرای دستورالعمل طرح جدید کارانه ۱۳۹۴ (یک مطالعه کیفی)

محمد رضا توکلی^{۱*}, سعید کریمی^۲, مرضیه جوادی^۳, علیرضا جباری^۴

تاریخ پذیرش: ۹۵/۲/۲۶

تاریخ دریافت: ۹۴/۱۱/۵

چکیده:

زمینه و هدف: در سال ۱۳۷۴ دستورالعمل اداره نظام نوین امور بیمارستان‌ها (کارانه) ابلاغ گردید و این طرح به مدت ۲۰ سال در بیمارستانها اجرا شد. در اوایل مهر ۱۳۹۳ دستورالعمل جدید طرح کارانه با عنوان طرح مبتنی بر عملکرد با هدف رفع نواقص طرح قبلی مورد بازبینی قرار گرفت و به اجرا درآمد. هدف اصلی پژوهش تعیین راهکارهای اصلاحی ارتقا عملکرد نظارت و بهبود اجرای دستورالعمل جدید طرح کارانه در سال ۱۳۹۴ بود.

مواد و روش‌ها: تحقیق حاضر به شیوه کیفی از نوع فنomenولوژی بود. از مصاحبه عمیق برای گردآوری داده‌ها استفاده شد. نمونه‌های مورد بررسی یازده نفر از مدیران میانی و ارشد و اساتید دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بودند که به روش هدفمند انتخاب شدند. روش تحلیل داده‌ها تحلیل محتوایی بود.

یافته‌ها: در این پژوهش، هشت تم اصلی و ده تم فرعی به دست آمد که هشت تم اصلی عبارت از سیاستگذاری صحیح، اصلاح سیستم مدیریت در نظام سلامت، بستر سازی فرهنگی در حمایت از نظارت، برنامه ریزی صحیح، ایجاد انگیزه در پزشکان، اصلاح زیرساختها، بهبود سیستم آموزش و اطلاع رسانی و ایجاد تعاملات سازنده مدیران ارشد و مسئولان مراکز بود.

نتیجه گیری: به منظور کارآمدتری‌بودن سیستم سلامت، بایستی نقاط ضعف دستورالعمل جدید طرح کارانه به خوبی بررسی شود و با برطرف کردن چنین نقاط ضعفی بتوان بالاجرای طرح جدید باعث رضایت مندی بیشتر پزشکان و پرسنل را فراهم نمود. پیشنهاد میگردد برای بهتر اجرایی شدن طرح از راهکارهای اصلاحی موجود در این پژوهش استفاده شده و همچنین پایش مستمر و نظارت قوی‌تر بر طرح ادامه پیدا کند تا طرح به اهداف اصلی خود که رضایت پرسنل و بیماران است برسد.

کلمات کلیدی: دستورالعمل طرح کارانه، مدیران ارشد، مدیران میانی، مطالعه کیفی، ارتقاء عملکرد، نظارت، طرح تحول سلامت

^۱ کارشناس ارشد، گروه مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، ایران
(*نویسنده مسئول) آدرس الکترونیکی: moslem6868@yahoo.com تلفن تماس: ۰۹۱۳۵۶۴۱۱۲۷

^۲ دانشیار، گروه مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، مرکز تحقیقات مدیریت و اقتصاد سلامت، دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

^۳ دکتری مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، مرکز تحقیقات مدیریت و اقتصاد سلامت، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

^۴ استادیار، گروه مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

مقدمه:

از بیمارستان می توان به عنوان یکی از پیچیده ترین سازمان ها نام برد. محلی که تقریباً اکثر افراد در آن به دنیا می آیند و در آن از دنیا می روند. کار در بیمارستان غالباً به صورت تیمی است. تیمی در نهایت ناهمگونی، افرادی با حداقل تحصیلات ممکن که در کنار عالی ترین سطوح تحصیلی در رشته های مختلف مشغول فعالیت اند. تنواع شغلی در محیط بیمارستان بسیار فراوان است. از برق و تاسیسات گرفته تا پلیس و انتظامات، از پزشک و پرستار تا حسابدار و کارپرداز، از کار در آزمایشگاه و داروخانه تا نژری و استریلیزاسیون و از دریافت حداقل حقوق ها و درآمدها گرفته تا درآمدهای قابل توجه و مثال زدنی اما این نظام پیچیده، اقتصادی پیچیده تر دارد که در بیمارستان های دولتی خصوصاً پس از طرح خودگردانی بیمارستان ها بر پیچیدگی آن افزوده شد^(۱).

امروزه اهمیت و جایگاه سلامت به عنوان یکی از مهمترین دغدغه های بشر، پژوهشگران را در سراسر دنیا بر آن داشته تا به گونه ای نظام مند مباحث مربوط به اصلاحات نظام سلامت را مورد مطالعه قرار دهند^(۲). با توجه به اینکه در بیمارستانها نیز همانند سایر سازمان ها، انسان به عنوان محور اصلی سازمان نقش اساسی را ایفا میکند و کارکنان بر اساس قوانین و مقررات دولتی مشغول به کار می شوند، عدم کفایت حقوق و دستمزد یا ناعادلانه و ناکارآمد بودن سیستم پرداخت، باعث رواج مشکلاتی از قبیل: نارضایتی کارکنان، غیبت، ترک خدمت، اعتصاب و شکایت یا دیگر مشکلات سازمانی می گردد^(۳). بنابراین هدف مدیریت در سازمان، جذب، نگهداری و بالنده سازی نیروی انسانی شایسته است که در این راه طراحی نظام پرداخت عادلانه یکی از مهمترین عوامل تحقق این هدف به شمار می رود^(۴).

نظرارت یکی از ابزارهای ارزشیابی محسوب می شود که طی آن عملکرد کارکنان مورد ارزیابی قرار می گیرد. در این زمینه، بر قضاوت ناظر در مورد ادراک توانایی های حرفة ای، روابط بین فردی و رضایت دریافت کنندگان خدمات تکیه می شود در حالی که بر حمایت کارکنان از جانب سازمان نیز تأکید دارد. استفاده مدیریت از این سبک نظرارت می تواند به توسعه توانایی های رهبری، ارتباطات بین فردی و تکنیکی کارکنان منجر گردد. اهداف تکاملی نظرارت شامل: رشد شخصی، راهنمایی شغلی، آموزش مداوم و مشاهده بالینی (در عرصه کار) می باشد. بنابراین، نظرارت به عنوان راهی برای رشد و بهبود فعالیت های کارکنان و نیز عملی برای تسهیل دستیابی به اهداف سازمانی است و یکی از فرایندهای مهم در سازمان ها محسوب می شود^(۵).

در مطالعه ای که در سال ۲۰۱۱ در کشور سوئیس با عنوان کیفیت خدمات ارایه شده به بیماران مبتلا به پنومونی اکتسابی از جامعه در بیمارستانهایی با نظام پرداخت DRG و بیمارستانهایی با نظام پرداخت کارانه صورت گرفت نشان داد که در بیمارستانهایی که از روش DRG استفاده می کنند، طول مدت اقامت بیماران در این بیمارستانها به طور قابل توجهی از بیمارستانهایی که از نظام پرداخت کارانه استفاده می کنند پائین تر بود. همچنین در این پژوهش هیچ تفاوت معناداری در فرآیند رضایت از ترخیص و کیفیت زندگی بیماران در بیمارستانهایی که از این دو روش پرداخت استفاده می کرند مشاهده نشد^(۶).

رئیسی و همکاران وی در تحقیقی با عنوان پرداخت کارانه مبتنی بر عملکرد در بیمارستان شهید هاشمی نژاد تهران به این نتیجه رسیدند که رضایت کلی کارکنان از روش پرداخت کارانه مبتنی بر عملکرد نشان داد که تنها ۴۴٪ درصد کارکنان از این روش پرداخت راضی بودند. ۳.۲۱٪ درصد ناراضی و مابقی رضایتی در حد متوسط داشتند. کارکنان بیمارستان مورد مطالعه از اجرای طرح کارانه مبتنی بر عملکرد به شیوه جاری رضایتی بالاتر از متوسط داشته و اجرای این روش پرداخت توانسته است تا حدودی موجب رضایتمندی کارکنان گردد^(۷).

در سال ۱۳۷۴ دستورالعمل اداره نظام نوین امور بیمارستان ها (کارانه) با سه هدف افزایش انگیزه فعالیت پژوهشکار و کادر درمانی، افزایش توانمندی مالی بیمارستان ها، و افزایش اختیارات بیمارستان ها برای اداره هر چه مطلوب تر امور اجرایی، توسط وزارت بهداشت وقت تدوین، تصویب و ابلاغ گردید و به بیمارستان های دولتی اجازه داد از محل پرداخت های نقدي و بیمه ها، درآمدزایی نمایند. با وجود اینکه این طرح به طرح خودگردانی بیمارستان ها معروف شد، واقعیت این است که این طرح فقط یک دستورالعمل پرداخت بود^(۳). مطابق این طرح درصدی از درآمدهای اختصاصی بیمارستان تحت عنوان کارانه به کارکنان آن اختصاص می یابد و پس از کسر دیگر هزینه ها، الباقی مبلغ برای خودگردانی در اختیار بیمارستان قرار می گیرد^(۸). این طرح به مدت ۲۰ سال در بیمارستانها اجرا شد.

در اوایل مهر ۱۳۹۳ دستورالعمل جدید طرح کارانه با عنوان طرح مبتنی بر عملکرد با اصلاحات زیاد طرح قبلی و رفع نواقص طرح قبلی مورد بازبینی قرار گرفت و تا اواخر خرداد ماه ۱۳۹۴ در مراکز آموزشی درمانی شهر اصفهان و همه ی شهرهای کشور به صورت آزمایشی اجرا شد وaz اوایل تیرماه ۱۳۹۴ به صورت قطعی به اجرا درآمد. این دستورالعمل، جایگزین دستورالعمل نظام نوین اداره

مواد و روش ها

پژوهش حاضر از نوع کیفی بود که به شیوه فنومنولوژی انجام شد. روش گرداوری داده ها، مصاحبه عمیق با تنظیم سوالاتی در خصوص اهداف تحقیق بود. نمونه سوالات مواردی از این قبیل بودند آیا جلسات و بازرگانی های هیئت نظارت در دستورالعمل جدید طرح کارانه به صورت منظم برگزار می شود؟، آیا هیئت نظارت در دستورالعمل جدید طرح کارانه به درستی به وظایف خود عمل می کند؟، هیئت نظارت در دستورالعمل جدید طرح کارانه چه نقاط ضعف و قوتی دارد و چگونه ارزیابی می شود؟، راهکارهای اصلاحی اقتصادی ارتقاء عملکرد، نظارت و بهبود زیر ساختهای اجرای دستورالعمل طرح جدید کارانه کدام است؟، برای بهبود یافتن اجرای دستورالعمل جدید طرح کارانه چه مسائی را باید در نظر گرفت؟.

جامعه مورد مطالعه در این پژوهش مدیران میانی و ارشد بیمارستانها و ستاد مرکزی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و برخی از اعضای هیئت علمی دانشگاه ها و مسئولین بیمارستان های شهر اصفهان بودند که دارای سابقه اجرایی یا علمی قابل قبول در سیستم سلامت و آشنا به طرح مبتنی بر عملکرد بودند که با استفاده از نمونه گیری هدفمند انتخاب شدند و مورد مصاحبه قرار گرفتند. بر این اساس ۱۱ مصاحبه حضوری انجام شد که یک نفر از آن ها از اعضای هیئت علمی با سابقه مدیریت در سیستم سلامت بود. دو نفر از آن ها کارمند با سابقه طولانی مدیریت در نظام سلامت و هشت نفر بقیه از مدیران ارشد و میانی با سابقه طولانی مدت کار در سیستم سلامت و مدیریت نظام سلامت بودند. محل مصاحبه ها در دفتر مدیریت بیمارستانها، ستاد مرکزی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و اتاق اعضای هیئت علمی دانشکده ها بود.

زمان اجرای پژوهش در این مطالعه زمستان سال ۹۳ و بهار سال ۹۴ بود. در این مطالعه پس از تهیه یک راهنمای مصاحبه، تمامی مصاحبه ها انجام شد که در آن مصاحبه ها به وسیله دستگاه ضبط صوت ضبط شد. این کار به منظور بالابردن ضریب دقیق دقت کار در گرداوری یافته ها انجام شد. طول زمان مصاحبه ها بین ۳۰ تا ۶۰ دقیقه بود. برای تعیین روایی و اعتبار تحقیق در مطالعات کیفی همانند مطالعات کمی به ارزیابی و ادازه گیری داده ها پرداخته نمی شود. در مطالعات کمی اعتبار و روایی ابزار یا ابزارهای اندازه گیری مدنظر است اما در مطالعات کیفی معیارهایی مانند «موثق بودن اطلاعات»، «قابل اعتماد بودن» و «قابل تشییت بودن» داده ها مطرح است. بنابراین در مطالعات کیفی برای رسیدن به این امور تبحر محققین در ایجاد ارتباط با افراد مورد مطالعه،

بیمارستانها و اصلاحیه های بعدی آن بود. منظور از پرداخت مبتنی بر عملکرد در این دستورالعمل، ایجاد ارتباط بین دریافتی غیرمستمر کارکنان که جایگزین اضافه کار و کارانه به روش قبل می باشد، با درآمدهای بخش محل فعالیت آنان در قالب یک تفاهم نامه بود. بر اساس این طرح، هیئت نظارت شامل دو قسمت اصلی هیئت نظارت عالی و هیئت نظارت مراکز(بیمارستان ها) می باشد. هیئت عالی نظارت دانشگاه از پنج نفر افراد که شامل رئیس دانشگاه، دو نفر نماینده ای معاونت دارو و یک نفر معاونت آموزشی و پشتیبانی تشکیل می شود وظایف زیر را بر عهده دارند:

- بررسی ضرورتهای انجام اعمال جراحی، آسیب شناسی، تطبیق درمان با تشخیص، تطبیق علائم بیماری با تشخیص کامل بودن مدارک و گزارش پزشکان معالج در پرونده بیمار، نحوه درمان بیماران در درمانگاه و کلینیک های تخصصی و اورژانسی، دایر بودن کلینیک های تخصصی در ساعت مقرر و حضور متخصصین، رعایت حضور پزشکان عضو هیئت علمی در بیمارستان برابر ساعت کار موظف، شرکت پزشکان عضو هیئت علمی در فعالیت های آموزشی و دسته جمعی از قبیل راند صحیحگاهی، کنفرانس هفتگی، گراندراund اتاق های عمل، آموزش دانشجویان انترن ها و رزیدنت و اجرای سایر ضوابط طرح برابر دستورالعمل مربوطه بر عهده دارد.

همچنین هیئت نظارت بیمارستان ها دارای سه عضو اصلی شامل رئیس بیمارستان و دو نفر از نماینده ای پزشکان مختص می باشد که وظیفه تعیین درصد کارانه و نظارت بر روی متخصصین را دارا می باشدند.^(۹).

تمام افراد یا سازمان هایی که اعتباراتی را برای بخش سلامت بسیج و تجهیز می کنند و به گردش درمی آورند (وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی و نهاد ها و سازمان های بیمه سلامت) باید تصمیم بگیرند که قرار است پرداخت به چه نهاد ها و یا افرادی صورت گیرد؟ این پول به چه دلیلی و چقدر باید پرداخت شود؟ پرداخت در مقابل چه مستندات و با چه روش هایی باید انجام گیرد؟ نظارت چگونه باید انجام شود؟ و نظارت بر روی چه کسانی و چگونه انجام شود تا کمترین تخلف در بیمارستانها ایجاد شود؟ دستورالعمل های پرداخت چه نقاط ضعفی دارند؟ راهکارهای بهبود اجرایی شدن دستورالعمل های پرداخت کدام است؟ بر این اساس، این پژوهش با هدف مطرح نمودن روش پرداخت طرح مبتنی بر عملکرد به منظور یافتن راهکارهای اصلاحی ساختاری ارتقاء عملکرد نظارت و بهبود زیر ساختهای اجرای دستورالعمل طرح کارانه با استفاده از تجربیات صاحب نظران می باشد تا نتایج آن را در اختیار مسئولان قرار دهد تا برای هر چه بهتر اجرا کردن این طرح اقدامات لازم را انجام دهند.

۱. دارای سابقه اجرایی یا علمی قابل قبول در سیستم سلامت باشد.
۲. با مفهوم دستورالعمل جدید طرح کارانه در سیستم سلامت آشنایی کامل داشته باشد.
۳. تمایل به شرکت در مطالعه و انگیزه لازم برای مصاحبه و همکاری داشته باشد(۱۱).

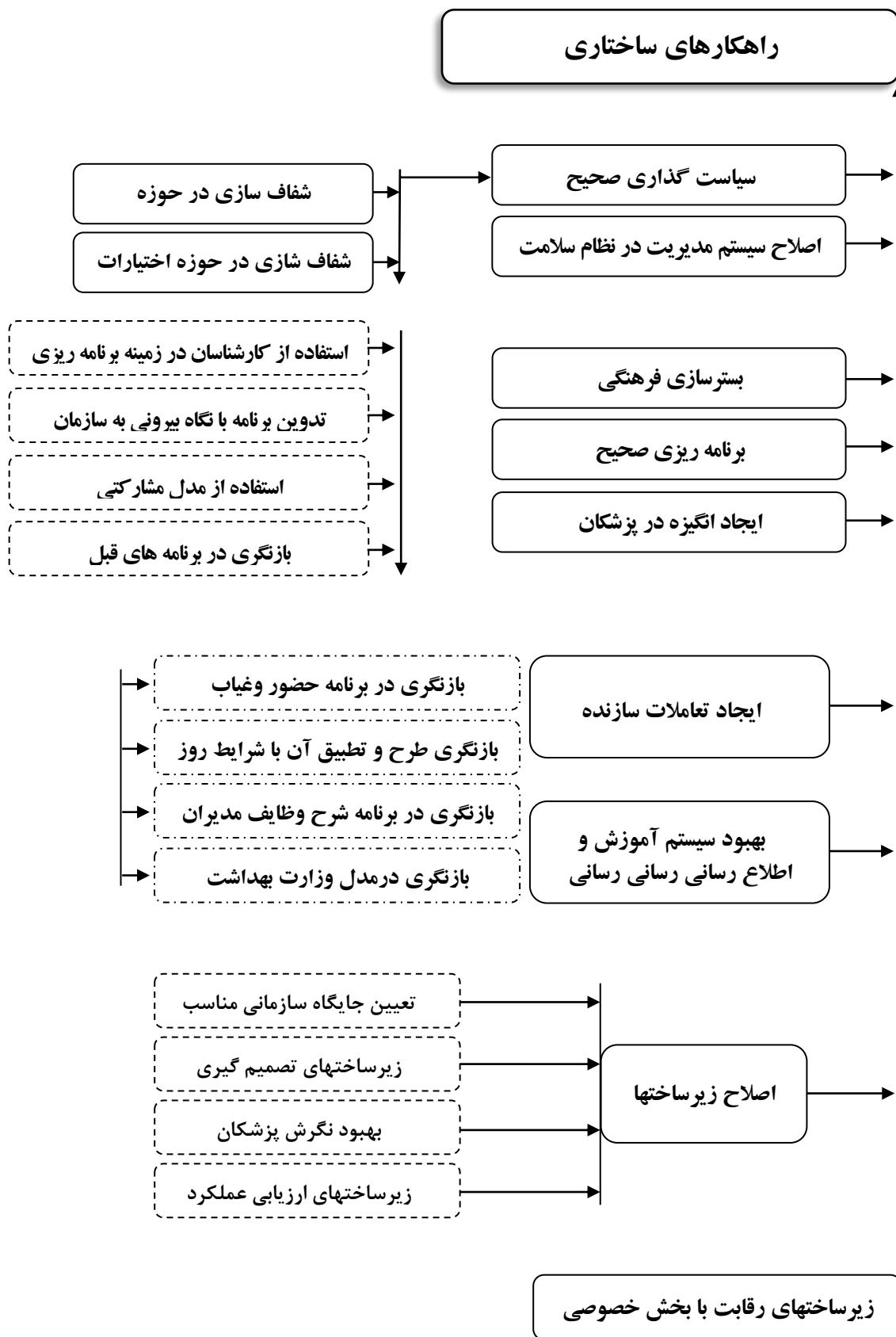
قانون نورنبرگ در سال ۱۹۴۷ استاندارهای اساسی را برای انجام پژوهش در موضوعات انسانی مشخص می‌کند. اولین و شاید مهمترین قسمت این قانون به این موضوع اشاره دارد که افراد مورد پژوهش باید کاملاً داوطلبانه در پژوهش شرکت کنند و برای امر پژوهش رضایت داشته باشند. دوم اینکه تحقیق باید دارای فواید آشکار برای جامعه باشد و سوم اینکه تحقیق باید به گونه‌ای طراحی شود که کمترین ضرر بالقوه را داشته باشد. علاوه بر آن در انجام کار محققان دو موضوع وابستگی ویژه ای به هم دارند: الف. نگهداری و حفظ مواد محترمانه، ب. کسب اجازه و رضایت برای اطلاع رسانی(۱۲). موارد ذکر شده در قانون فوق به این ترتیب رعایت گردید: در آغاز هر مصاحبه توضیحاتی در مورد موضوع و هدف پژوهش به مصاحبه شوندگان داده شد و به اطلاع آن‌ها رسانده شدکه برای رعایت سهولت پیاده سازی، مصاحبه ضبط شد. به مصاحبه شوندگان اطمینان داده شد که نامی از آن‌ها برده نمی‌شود و شواهدی که بتوان از آن طریق آنان را شناخت حذف خواهد شد و به صورت کلی بیان می‌گردد. به منظور رعایت این امر، در حین پیاده سازی متن مصاحبه‌ها تمامی اسمایی به کد تغییر داده شد و در طول بحث و نتیجه گیری نیز با همان کدها تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها:

در این پژوهش، هشت تم اصلی راهکارهای اصلاحی ارتقا عملکرد نظارت و بهبود زیر ساختهای اجرای دستورالعمل جدید طرح کارانه به دست آمد که عبارتند از: سیاست گذاری صحیح، اصلاح سیستم مدیریت در نظام سلامت، بسترسازی فرهنگی در حمایت از بحث نظارت، برنامه ریزی صحیح، ایجاد انگیزه در پزشکان، اصلاح زیرساختها، بهبود سیستم آموزش و اطلاع رسانی و ایجاد تعاملات سازنده ایجاد تعاملات سازنده مدیران ارشد و مسئولان مراکز. ایجاد کنندگان نظرات و پیشنهادات خود را نسبت به ارتقا عملکرد نظارت و بهبود زیر ساختهای اجرای دستورالعمل طرح جدید کارانه با توجه به بازخوردهای به وجود آمده از طرح نظام نوین اداره امور بیمارستان‌ها و نظام پرداخت کارانه در زمینه‌های مختلف مطرح نمودند. (جدول شماره ۱)

توانایی محقق در انجام مصاحبه، فراهم نمودن اطمینان لازم جهت اخذ داده‌های واقعی از مصاحبه شوندگان می‌تواند در درستی و اعتبار داده‌ها موثر باشد. علاوه بر این مصاحبه مجدد با عامل یا مصاحبه شوندگان پیرامون داده‌های اخذ شده نیز در رسیدن به اعتبار و درستی اطلاعات موثر است. در این مطالعه هم برای کسب اعتبار تبحر محقق نیز، با استفاده از راهنمایی‌ها، تجربه و کمک اساتید راهنمای و مشاور، ابتدا چند مصاحبه به صورت آزمایشی قبل از شروع تحقیق توسط محقق انجام شد. سپس نخستین مصاحبه‌ها توسط اساتید راهنمای و مشاور مورد بررسی و تجزیه و تحلیل از نظر درستی انجام کار، قرار گرفتند. پس از اصلاحات لازم محقق دست به شروع مصاحبه زد. برای بالابردن قابلیت اطمینان یافته‌ها پس از استخراج، به برخی از مشارکت کنندگان ارجاع داده شد و دیدگاه آنان لحاظ گردید(۱۰).

روش تحلیل داده‌ها در این پژوهش بر مبنای روش تحلیل موضوعی بود. تحلیل موضوعی نوعی تحلیل محتوای داده هاست که طبقه‌بندی بر اساس موضوعات انجام می‌شود. مراحل تجزیه و تحلیل داده‌ها به صورت هفت مرحله و شامل استخراج و پیاده‌شدن داده‌ها بر روی کاغذ و ذخیره شدن آنها در کامپیوتر، غوطه ور شدن در داده‌ها، کد گذاری، ثبت علایم بازتابی، ثبت علایم حاشیه‌ای، اختصار سازی و توسعه پیشنهادات بود. در مرحله اول بعد از انجام هر مصاحبه، بالاگذاری مصاحبه‌ها رونویسی و سپس تایپ و ذخیره شد. در مرحله بعدی متن مصاحبه‌ها چندین بار خوانده و مرور شد به طوری که پژوهشگران در داده‌ها تسلط کافی پیدا کردند. در مرحله سوم داده‌ها به واحدهای معنایی (کد) در قالب جملات و پاراگراف‌های مرتبط با معنای اصلی شکسته شدند. واحدهای معنایی نیز چندین بار مرور و سپس کدهای مناسب هر واحد معنایی نوشته شد. به این صورت که در هر کدام از مصاحبه‌ها، مقوله‌های فرعی از یکدیگر مجرزا گردید و سپس آنها در هم ادغام شدند و تقلیل گرایی صورت گرفت و نهایتاً موضوعات اصلی مشخص شد. مرحله چهارم و پنجم ثبت علایم بازتابی و حاشیه‌ای، در واقع ثبت یادداشت‌ها از اندیشه‌ها و دیدگاه‌هایی است که در ذهن محقق به وجود می‌آید که در حین مصاحبه و تجزیه و تحلیل ثبت شد. در مرحله ششم کدها بر اساس تشابه مفهومی و معنایی طبقه‌بندی و تا حد امکان کوچک و فشرده شدند. در نهایت داده‌ها در طبقه‌بندی‌های اصلی که کلی تر و مفهومی تر هستند، قرار گرفتند و سپس تم‌ها انتزاع و پیشنهادات ارایه شدند. افرادی که مورد مصاحبه قرار گرفتند دارای ویژگی هایی به شرح زیر بودند:

جدول شماره ۱: راهکارهای اصلاحی ارتقاء عملکرد، نظارت و بهبود زیرساخت های اجرای دستورالعمل طرح جدید کارانه

از دیدگاه مدیران بیمارستانها و برخی از اعضای هیئت علمی دانشگا علوم پزشکی اصفهان

رده های بالا بر اساس شاخص های تعیین شده تاکید داشت." برای این که شما بتونی یه برنامه منسجم رو بچینی این که میگم حوزه اختیارات باید مشخص بشه. ما در مورد متخصصین کارگزینی شون توی دانشکده پزشکی هستش، ارتقاشون رو توی گروهها با یه ایتمهایی میگیرن، ولی پاسخگویی و دادگاهش و نظام پزشکیش با ماست! پس ما نیاز داریم که یک حوزه اختیارات و مسئولیت های رئیس بیمارستان خیلی شفاف تر از این بشود. دو: روسای بیمارستانها طبق یه شاخص هایی پاسخگو باشند به بالا دیشیون" (مصاحبه شونده ۵).

اصلاح زیرساختها

مشارکت کنندگان در زمینه اصلاح زیرساختها به "تعیین جایگاه سازمانی مناسب"، "اصلاح زیرساختها در زمینه تصمیم گیری"، "اصلاح زیرساختهای ارزیابی و پایش عملکردها"، "اصلاح زیرساختها در زمینه رقابت با بخش خصوصی"، "بهبود نگرش پزشکان در حمایت از بحث نظارت" اشاره نمودند. مشارکت کنندگان عنوان کردند: "زیرساختهای نیاز هست به یه دبیرخانه منسجم که در تشکیلات دانشگاه پیش بینی بشه" (مصاحبه شونده ۲). یکی از مشارکت کنندگان به پایبندی هیئت نظارت نسبت به اهداف اشاره داشت و اظهار داشت که هیئت نظارت باید از لحاظ تصمیم سازی در حوزه کلان بازنگری شود.

"هیئت نظارت خوب، هیئت نظارتی که به اهدافی که برآش تعیین کردن پایبند باشد و اقدام کنه. منتها آیا اهدافی که برای هیئت نظارت تدوین شده اهداف خوبی هست یا نه؟ آیا نظام ارزشیابی که تعیین کردن خوبه یا نه؟ آیا این شرح و وظایف و این اعضا با هم هماهنگی دارند یا نه؟ آیا این آدمها به اهداف پیش بینی شده رسیدند یا نه؟ به نظر من هیئت نظارت هم از نظر زیرساخت تصمیم سازی در سطح کلان دانشگاه و وزارت خونه هم در افراد، هم در شرح وظایف، هم در شاخص ها به قولی نیاز به بازیین داره." (مصاحبه شونده ۵). یکی از مشارکت کنندگان اعتقاد داشت که ارزیابی هیئت علمی و پزشکان نیاز به اصلاح زیرساختها و به کارگری افراد هوشمند و نه ارزیابی شعار گونه دارد." ما هر موقع بخواهیم یه هیئت علمی رو ارزیابی کنیم ، نباید شعار گونه بگیم پس کی ارزیابیش کنه، اینطوری نیست که اونها قابل ارزیابی نباشن. کنترل شون سخته یعنی زیرساخت ها و آدمهای هوشمندی میخواه که بتونه این ها رو ارزیابی کنه. حالا چرا باید این آدمها هوشمند باشند؟ چون شما نهايتا از ارزیابی به دنبال چی می گردین؟ به دنبال ارتقا هستیم دیگه. ارزیابی خاصیتش اينه که من دنبال هدفیم توی سازمان که مثلا پزشکان متخصصم با كیفیت بالا به مردم خدمات بندن. ايمني بیمار من درست رعایت بشه و خطای پزشکی کاهش پیدا کنه

سیاست گذاری صحیح

مشارکت کنندگان نظرات خود را در زمینه سیاست گذاری صحیح در دو بعد "شفاف سازی در حوزه تدوین دستورالعمل ها" و "شفاف سازی در حوزه اختیارات مدیران" را مطرح نمودند.

شفاف سازی در حوزه دستورالعمل ها

یکی از مشارکت کنندگان به مستند و قابل اتكا بودن دستورالعمل ها جهت پاسخگویی به اعتراضات اشاره نمود. و مطرح کرد که مستندات مكتوب قدرت بالاتری در اعمال نظارت بر پزشکان خواهد داشت." هیئت نظارت اگه که مستند باشه به یه سری اسناد بالا دستی خب قوت و قدرتش بیشتره یعنی وقتی یکی میاد اعتراض می کنه میگه به استناد این دستورالعمل این کار رو کردیمو اگه مستندات مكتوب و قوى باشد این هم باعث میشه که جوابگویی بيشتر باشه چون ما به هر حال با یه عده از پزشك و پرسنل طرفیم که کارانه رو حق و حقوق خودشون میدونن" (مصاحبه شونده ۱).

مشارکت کننده همچنین بر الزام تشکیل هیئت نظارت و دستورالعمل جدید و انتقال مسئولیت به صورت شفاف تاکید داشت." لازمه که اگه دستورالعمل جدید یا هیئت نظارتی شکل بگیره، خیلی شسته و رفته داشته باشه که آقا از فلان روز این اولين جلسه هیئت نظارت به اين دلائل منتقل شد به معاونت پشتيبانی از امروز همه اونها لغو و از امروز ۱۴۳۴ اين ايتم ها و بعد اولين جلسه، دومين جلسه، سومين جلسه به ترتيب اين پکيج رو به صورت يه فایل می تونند توی سایت قرار بدن که هر کسی خواست بتونه استفاده کنه" (مصاحبه شونده ۱). یکی از مشارکت کنندگان نيز مطرح نمود که با اجرایی کردن ضوابط محکم و منسجم به نظارت نیازی نیست." بله اگر ضوابطی باشد که مجبور باشه پزشکان رعایت بکن دیگه نظارت هم نمیخواهد" (مصاحبه شونده ۶). یکی از مشارکت کنندگان نيز بر تعیین استراتژیهای نظارتی مناسب در وزارتاخانه و دانشگاه تاکید داشت." آیا در استراتژیهای وزارتاخونه رئیس دانشگاه، رئیس دانشکده ها همچین کترلی، همچین نظارتی هست یا نه که باید بیارند و از روسای بیمارستانها بخواند" (مصاحبه شونده ۵). یکی از مشارکت کنندگان نيز مهندسی مجدد دستورالعملها و دیده شدن منافع بیمارستان و سایر پرسنل علاوه بر پزشك را مطرح نمود." اينکه خود دستورالعمل باید مهندسی مجدد بشه نمیشه به صرف اينکه پزشك زحمت می کشه فقط ولی منافع بیمارستان هم باید در نظر گرفته بشه و منافع پرسنل هم باید در نظر گرفته بشه. همه با هم دیده بشه" (مصاحبه شونده ۱۰).

شفاف سازی در حوزه اختیارات

یکی از مشارکت کنندگان بر لزوم شفاف سازی حوزه اختیارات و مسئولیت های روسای بیمارستانها و پاسخگویی به

باید بیایی یه سری مدیران حرفه ای در سطح بیمارستانها و در سطح دانشگاه و وزارت خونه داشته باشی که اینها برنامه پژوهشها را با مشارکت خودشون تدوین کنن" (اصحابه شونده^۵). پس در واقع ما باید بیام قوانین حاکم بر روابط حضور و غیاب هیئت علمی را، با حضور خود روسای بخش ها، مدیران گروه ها، رئیس دانشکده، بقیه مدیران دانشگاه این را تصمیم سازی کنیم و به یه منطقی برسیم که قانونمنوں زیبا نوشته شود و بعد اون قانون رو بدیم رئیس بیمارستان اجراس کنه" (اصحابه شونده^۵). یکی از مشارکت کنندگان بررسی مجدد شرح وظایف مدیران در ستادهای کشوری و استانی را مطرح نمود. یعنی باید ستادهای کشوری، ستادهای استانی، بیاد یه بار دیگه شرح وظایف خودش رو بررسی کنن و بدونن که اونها تا کجای کار رو می خواند مداخله کنن. ما در همین بحث قانون مدیریت خدمات کشوری وقتی می خواند ابلاغ یک رئیس یا یک مدیری رو بزنن، رئیس دانشگاه باید باهش توافق نامه امضا کنه که بگه من چه انتظاراتی از شما دارم، این محدوده اختیاراتت هستش، این محدوده مسئولیتهات و این متسافانه انجام نمی شود" (اصحابه شونده^۵). یکی از مشارکت کنندگان نیز به جداسازی آموزش از درمان در بیمارستانهای آموزشی و درمانی اذعان داشت. "بیمارستانها کار آموزش خودشون رو بکن، بیمارستانهای درمانی هم کار درمانی بکنند" (اصحابه شونده^۹). یکی از مشارکت کنندگان موضوع بازنگری در طرح و تطبیق آن با شرایط روز و مسائل جدید از جمله توریسم درمانی، طرح تحول سلامت و ... را مطرح نمود. یکی دیگه اصلاً اینکه خود طرح باید بازنگری بشه چون خیلی از مسائل به روز نباشه. خیلی چیزها شاید در شروع انگیزه بالایی ایجاد کرد ولی شاید الان جوابگو نباشه. خیلی از مسائل رو میشه با شرایط فعلی دید مثل بحث توریسم درمانی، بحث بیمه های تکمیلی، بخش خصوصی، بحث طرح تحول نظام سلامت" (اصحابه شونده^{۱۰}). یکی از مشارکت کنندگان از نگاه فراتر داشتن به طرح و برنامه ها سخن گفت. "ما یه موقع داریم درون یه برنامه کاووش میکیم و درون یه فرایند کاووش میکنیم یه موقعی شاید نیاز باشه یه نفر از بیرون نگاه کنه یعنی در واقع تحول ساختاری نیاز داشته باشه. بین یکی از دوستان تعريف میکرد برای من خاطره خیلی قشنگیه می گفت که یکی از دوستان رو ابلاغ زدن توی یه شهری بعد ما بهش زنگ زدیم که داری چیکار میکنی با این مسئولیت جدید. گفت من دارم فکر میکنم که این شهر نیاز به این سازمان داره یا نه؟! اون میخندید ولی من بعد فهمیدیم که چقدر آدم هوشمندی بوده گاهی اوقات ما لازمه که طرحهای را کلیتیش رو از بیرون نگاه کنیم. اصلاً واقعاً وزارت بهداشت کار درستیه که داره کارانه میده، یه مدل نگاه اینه. اصلاً ساختار بیمارستان رو میشه جایه جا کرد و یه مدل دیگه طراحی کرد؟" (اصحابه شونده^۵).

یا رضایتمندی ارباب رجوع توی درمانگاه بره بالا" (اصحابه شونده^۵). یکی از مشارکت کنندگان برای جایزه زیر ساختهای مستدل و مطمئن برای جلب اعتماد و همکاری متخصصین اشاره داشت. "خب اول من باید یه زیر ساخته باشم که آقای متخصص من تو رو با این زیر ساخت ارزیابی میکنم که فردا او لا بتونم بهش اثبات کنم. اگه نتونم و فردا هزار و یه دلیل مخدوش کننده بیاره که آقا آمارت غلطه. ثانیا اگر تونستم این ارزیابی رو بهش اثبات کنم باید بهش بگم با اط敏ان بالا اگه تو این تغییر رو کردی من به هدف رسیدم. فرض کن مثلاً ما بگیم توی درمانگاه، پزشکهایمون باید این شکلی مریض ویزیت کنند، آیا رضایت مندی میره بالا یا نه؟" (اصحابه شونده^۵). یکی از مشارکت کنندگان لزوم یکسان سازی ضوابط و مقررات بخش خصوصی با دولتی را مطرح نمود. "پزشکان ما زمانی اگه بدونه که بخش دولتی رو رها کرد و رفت توی بخش خصوصی با کار کمتر درآمد بیشتر نصیبیش شدف این رو بدونید که حتی پزشکهایی هم که خیلی متدين هستن انگیزه ای برای موندن توی بخش دولتی رو ندارن. من حرفم اینه که اگه ضوابطی برای بخش دولتی قائل شدیم باید برای بخش خصوصی هم قائل بشیم" (اصحابه شونده^۶)

برنامه ریزی صحیح

مشارکت کنندگان نظرات خود را درز مینه انجام برنامه ریزی صحیح در ابعاد مختلف از جمله "استفاده از کارشناسان در زمینه برنامه ریزی"، "بانزنگری در برنامه"، "استفاده از مدل مشارکتی در تدوین برنامه" و "تدوین برنامه با نگاه وسیع تر و بیرونی به سازمان" مطرح نمودند. یکی از مشارکت کنندگان به نیاز به افراد حرفه ای به منظور درک خوب از پزشکان و تدوین برنامه های کارآمد اشاره کرد" (اصحابه شونده^۵). ما به خاطر پیچیده بودن مسائل نیاز به آدمهای خیلی حرفه ای داریمکه جنس پزشکی رو خوب درک کرده باشد و بتوند برای کشور برنامه بدن" (اصحابه شونده^۵). یکی از مشارکت کنندگان به استفاده از مدل مشارکتی و تدوین برنامه مشارکتی توسط مدیران حرفه ای برای جلب مشارکت پزشکان اذعان داشت. "سازمانها قدرت ندارند هر کاری دلشون خواست بکنند، راه چیه؟ مدلت چیه؟ مدلش مشارکتی هستش!. ما توی سازمان ها نمیدونم اون نمودار رو میدونید که کارمندها به چند دسته تقسیم می شوند؟ کارمندهایی که نه توانایی دارند نه می دانند و نه میخواهند کار کنند. یکسری کارمندان توانایی دارند ولی نمیدونن. یکسری بر عکسه در واقع توانایی ندارند ولی میخوان و دسته آخر که هم دانش دارند و هم می توانند. پزشکها اگه یه روزی نخواهند با طرح ما همکاری کنند میاند توی رده سوم یعنی آدمهایی که دانش و مهارت دارند ولی نمیخواهند با برنامه های ما همراه بشنند. اینجا توصیه به برنامه ریزی مشارکتی هستش یعنی شما

رشد و ارتقا در همه رشته ها را مطرح نمودند." اگه این رو تونستیم جا بندازیم برای مردم ایران، برای همه رشته ها برای همه آمهمها اونوقت رشد هست. در جایی که منفعت شخصی مطربه هزینه های بی مورد زیاد میشه"(مصاحبه شونده ۹). یکی از مشارکت کنندگان هم آموزش در جهت اجرای قوانین خوب در کشور را مطرح نمود که نیاز به فرهنگ سازی دارد." در کشور ما قانونهای خیلی خوبی هست ولی خوب اجرا نمیشه. به نظر من یا باید آموزش داده بشه و یا فکر جدیدی بشه"(مصاحبه شونده ۱۰).

اصلاح سیستم مدیریتی در نظام سلامت

یکی از مشارکت کنندگان بر استفاده از کارشناسان و دانش آموختگان مدیریت در بیمارستانها اشاره داشت." من خب با توجه به شناختی که از بیمارستان دارم و ستاد، من به نظرم جای مدیران تحصیلکرده رشته مدیریت خدمات درمانی خالیه در بیمارستانها که این افراد باید در بیمارستان ها حضور داشته باشند "(مصاحبه شونده ۱۰).

ایجاد انگیزه در پزشکان

یکی از مشارکت کنندگان اجرای قوانین محکم را برای ایجاد انگیزه برای پزشکان مطرح نمود." این که میگم زیر ساخت ها درست بشه که تا زمانی میشه قوانین رو سفت و سخت اجرا کرد که بودن توی بیمارستان دولتی برای پزشک انگیزه ای داشته باشه "(مصاحبه شونده ۶۵).

بحث و نتیجه گیری:

در پژوهش حاضر، هشت راهکار اصلاحی ساختاری ارتقا عملکرد نظارت و بهبود زیر ساختهای اجرای دستورالعمل جدید طرح کارانه به دست آمد که شامل «سیاست گذاری صحیح، اصلاح سیستم مدیریت در نظام سلامت، بستر سازی فرهنگی در حمایت از بحث نظارت، برنامه ریزی صحیح، ایجاد انگیزه در پزشکان، اصلاح زیر ساختها، بهبود سیستم آموزش و اطلاع رسانی و ایجاد تعاملات سازنده مدیران ارشد و مسئولان مراکز» بود. فلسفه اصلی به کارگیری طرحهای تشویقی مادی به عنوان یک محرك و انگیزه این است که این گونه طرح ها ارتباط مستقیمی بین کارکرد و میزان پاداش دریافتی به وجود می آورد. درآمد پولی مهمترین روابط کارمندو کارفرماس است. پیش نیاز روابط سالم آن است که کارمند اولاً مقدار معینی درآمد داشته باشد که برای نگهداری خود و خانواده اش کفایت نماید. ثانیاً، به طور کلی خود در مقایسه با اشخاص دیگر که همین کار را انجام می دهند نسبت به درآمد خود احساس رضایت و خشنودی نماید(۱۳). یافته های پژوهش نشان می دهد که در زمینه نظارت و بهبود زیر ساختهای اجرای دستورالعمل طرح جدید کارانه اداری راهکارهای اصلاحی می باشد. یکی از این راهکارهای

بهبود سیستم آموزش و اطلاع رسانی

یکی از مشارکت کنندگان، گذراندن آموزش های لازم و آشنا شدن با معیارها و آیتم های کارانه چه نرم افزاری و چه سخت افزاری و نیز گذاشتن کلاس های توجیهی را مطرح نمود." هیئت نظارتی که بیمارستان باید داشته باشد که باید یه هیئت نظارتی باشد که اولاً اون ترکیب باید یه سری آموزش های لازم رو ببینند یعنی دقیقاً با اون معیارها و آیتمهای کارانه چه نرم افزاری و چه سخت افزاری آشنا بشند. کلاس های توجیهی برashon گذاشته بشه وقتی دقیقاً اونها مطلع بودن"(مصاحبه شونده ۱). مشارکت کننده دیگری از اطلاع رسانی آیتمها به پزشکان سخن گفت." هم اطلاع رسانی آیتمها به پزشکان صورت بگیرد. هیئت نظارت یه سری آموزش های لازم برashon گذاشته بشه، به علاوه اینکه طرفها یعنی کارانه بگیرها. اونها هم آموزش ببینند. این ها رو خود بیمارستان میتونه آموزش بده "(مصاحبه شونده ۱).

ایجاد تعاملات سازنده مدیران ارشد و مسئولان مراکز

استماع گزارشات و استفاده از نقطه نظرات هیئت نظارت، هم فکری با مدیریت بیمارستان در پاسخگویی به شکایات پزشکان از موضوعاتی بود که یکی از مشارکت کنندگان مطرح نمود." اونها گزارش رو استماع کنند و بعد نقطه نظرات هیئت نظارت رو بشنو. خود هیئت نظارت که نمیشینه کارانه ها رو تعیین کنه مثلاً درصد هاش رو بنویسه، بالاخره یه عاملی این کار رو می کنه. اون عامل حالا یا توسط امور مالی یا مدیر بیمارستان باید بیاد توضیح داده بشه. اونها هم نقطه نظرات شون رو بگند و بعد با نظارتی که بر عملکرد امور مالی و مدیریت بیمارستان دارند بتوانند جوابگویی پزشکان باشند که اگه یه پزشک او مدد شکایت کرد که چرا این درصد به من داده شده این هیئت بتونه جوابگو باشه، بگه که به این دلیل و این دلیل شما قراره که این میزان از کارانه رو بگیرین"(مصاحبه شونده ۱).

ارتقا سیستم های مدیریت اطلاعات

یکی از مشارکت کنندگان تهییه نرم افزار (برنامه HIS) قوی با آیتم های مشخص برای کاهش اشتباہات انسانی را مطرح نمود." اگر یه برنامه نرم افزاری HIS خوب وجود داشته باشه و بتونه حضور و غیاب، مستند سازی، تکریم ارباب رجوع، احترام به بیمار، این ها رو بشد حالا به صورت دوره ای سه ماهه وارد نرم افزار کرد، اعداد کارکرده پزشکها رو هم بخونه این سیستم و خودش بتونه این رو محاسبه کند از اشتباہات انسانی کاسته میشه"(مصاحبه شونده ۱).

بستر سازی فرهنگی در حمایت از بحث نظارت

یکی از مشارکت کنندگان اولویت دادن منافع اجتماعی به جای منافع شخصی و گروه خاص و فرهنگ سازی آن برای

همچینین یافته های پژوهش در زمینه بسترسازی فرهنگی در حمایت از بحث نظارت، برنامه ریزی صحیح، ایجاد انگیزه در پژوهشکان، اصلاح زیرساختها و اصلاح سیستم مدیریت در نظام سلامت نشان را نشان می دهد. رجبی و همکاران در گزارش نهایی خود با عنوان تحلیل چالش ها و روندهای موثر بر نظام سلامت به این نتیجه رسیدند که چالش های حال حاضر نظام سلامت در کنار فرصت ها و تهدیدهای آینده که در اثر روندهای پیش روی نظام سلامت رخ خواهند داد، توجه به موارد زیر را برای برنامه ریزان و تصمیم گیران نظام سلامت در هر برنامه تحولی و اصلاحی ضروری می سازد.^۱ تقویت نقش نظارت نظام مند وزارت بهداشت بر ارایه خدمات بخش دولتی و غیر دولتی در سطوح مختلف. ۲. ارتقای سواد سلامتی در جامعه به توانمندی جامعه، کاهش هزینه های نظام سلامت، ارتقای سلامت جامعه. ۳. فناوری اطلاعات و ارتباطات در پژوهشکی به درستی مدیریت گردد تا فرصت های متصور از این فناوری در کارکردهای مختلف نظام سلامت محقق گردد.^{۱۷} همچنین فرزانه و همکاران در تحقیقی با عنوان چالش های نظارت بر ارایه خدمات بهداشتی و درمانی از نظر بیمه گر به این نتیجه رسیدند که نظام سلامت نیازمند توجه به جنبه های نظارتی است. به اتفاق نظارت، توجه به فرصت ها و تهدیدهای تکنولوژیکی و اقتصادی و ارزشی در سیاستگذاریها برای نظارت ارایه دهندها خدمات یکی از استراتژهای ضروری برای بخش بهداشت و درمان است. معیارهایی مانند پیاده سازی الکترونیکی خدمات بهداشتی و استانداردسازی خدمات با استفاده از تعریف دستورالعمل های درمان، تعریف مناسب و رتبه بندی مراکز می توانند به عنوان استراتژی های کارآمد برای سازمان های بیمه در نظارت بر ارایه خدمات بهداشتی و درمانی نظر گرفته شوند.^{۱۸} برخی از یافته های این مطالعه با پژوهش حاضر همسو می باشد.

به منظور عدالت بخشی در پرداخت ها باید برای پرداخت نظامی طراحی گردد که بتواند مشکلات نظام پرداخت فعلی را مرتفع نماید که استقرار نظام طرح مبتنی بر عملکرد می تواند عنوان مکانیزمی جهت تحقق بخشیدن به این هدف و مبنایی برای اصلاح نظام پرداخت ها باشد زیرا رابطه بین پرداخت و عملکرد هنگامی اثربخش تر است که بر پایه آن، جنبه های عملکردی که تحت کنترل و تاثیر مستقیم کارمند است بنا شود. برای درست اجرا شدن این طرح و هیئت نظارت این طرح آیتم هایی نظیر سیاست گذاری صحیح، برنامه ریزی صحیح، اصلاح زیرساختها، بهبود و ارتقا سیستم های نظارتی، استقرار سیستم آموزش و اطلاع رسانی، ارتقا سیستم مدیریت اطلاعات، بسترسازی فرهنگی، بهبود سیستم مدیریت در نظام سلامت، ایجاد تعاملات سازنده مدیران ارشد با مسئولین مراکز و ایجاد

اصلاحی بهبود سیستم آموزش و اطلاع رسانی و ارتقا سیستم های مدیریت اطلاعات بود. استعمال گزارشات و استفاده از نقطه نظرات هیئت نظارت، همکری با مدیریت بیمارستان در پاسخگویی به شکایات پژوهشکان، همچنین گذراندن آموزش های لازم و آشنا شدن با معیارها و آیتم های کارانه چه نرم افزاری و چه سخت افزاری و نیزگذاشتن کلاس های توجیهی و تهیه نرم افزار (برنامه HIS) قوی با آیتم های مشخص برای کاهش اشتباهات انسانی از راهکارهای اصلاحی در این زمینه بود. بنابر مطالعه راجش و همکارانش سیستم های اطلاعات یکپارچه و مرتبط ابزار مهمی در مدیریت بیمارستان، بهبود کیفیت خدمات، کنترل هزینه بهره برداری بهینه از تسهیلات محسوب می شون که یافته های این مطالعه با مطالعه حاضر همسو می باشد.^{۱۹} همچنین یافته های پژوهش نشان می دهد که در زمینه نظارت و بهبود زیر ساختهای اجرای دستورالعمل طرح جدید کارانه دارای راهکارهای اصلاحی می باشد. یکی از این راهکارهای اصلاحی سیاست گذاری صحیح بوده است. سیاست گذاری صحیح در دو بعد "شفاف سازی در حوزه تدوین دستورالعمل ها" و "شفاف سازی در حوزه اختیارات مدیران"، دستورالعمل جدید و انتقال مسئولیت به صورت شفاف و لزوم شفاف سازی حوزه اختیارات و مسئولیت های روسای بیمارستانها و پاسخگویی به رده های بالا بر اساس شاخص های تعیین شده و اصلاح زیرساختها در زمینه تصمیم گیری، "اصلاح زیرساختهای ارزیابی و پایش عملکردها"، "اصلاح زیرساختها در زمینه رقابت با بخش خصوصی"، "بهبود نگرش پژوهشکان در حمایت از بحث نظارت و در زمینه انجام برنامه ریزی صحیح در ابعاد مختلف از جمله "استفاده از کارشناسان در زمینه برنامه ریزی"، "بازنگری در برنامه"، "استفاده از مدل مشارکتی در تدوین برنامه" و "تدوین برنامه با نگاه وسیع تر و بیرونی به سازمان" مطرح نمودند. طرح کارانه در ایران نشان می دهد که این طرح از ابتدا و قبل از اصلاح آن دارای ضعف هایی در زمینه قانون گذاری و دستورالعمل اولیه بوده است و شاید عدم اجرای صحیح کامل آن نیز از همین ضعف ها ناشی می گردد. در مطالعه ای برادلی و همکارانش به این نتیجه رسیدند که نگرش مدیران سلامت از نظارت در دو کشور تانزانيا و مالزی تقافت وجود دارد. در کشور مالزی نظارت بیشتر در مرکز کنترل و بازرگانی انجام می شود در حالی که در کشور تانزانيا نظارت نمونه ای است که با حمایت و بهبود انجام می شود^{۱۵ و ۱۶}. این مطالعات ضعف اولیه در ساختار طرح و نیاز به رسیدگی به آن و همچنین اجرای موقفيت آميز طرح کارانه، در صورت تدوین صحیح این دستورالعمل را تایید می نماید که با نتایج مطالعه حاضر همخوانی دارد.

محقق برای تعدیل این موضوع به افراد مشارکت کننده اطمینان داد که نامی از آن ها برده نشود و اطلاعات آن ها کاملاً محترمانه باقی بماند. تحقیقات بیشتر در این زمینه می‌تواند به بررسی بیشتر بر روی طرح نظام نوین اداره امور بیمارستانها و هیات نظارت این طرح و مشکلات ساختاری طرح و هیئت نظارت این طرح بپردازد.

تشکر و قدردانی:

این مطالعه، گزارش بخشی از طرح تحقیقاتی مصوب دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با شماره ۳۹۴۱۳۹ بود که بدینوسیله پژوهشگران مراتب تشکر و قدردانی خود را از معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان به دلیل حمایت مالی و همچنین از مدیران بیمارستان های الزهرا(س)، کاشانی، فیض، و همچنین دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و اعضای هیأت علمی و کارمندان محترم دانشگاه و بیمارستان ها اعلام می دارند.

انگیزه در پژوهشکان می تواند تا حدود زیادی باعث بهتر انجام شدن این طرح شود. با بررسی راهکارهای اصلاحی ساختاری ارتقا عملکرد نظارت و بهبود زیر ساختهای اجرایی دستورالعمل جدید طرح کارانه پیشنهاد می گردد برای بهتر اجرایی سدن طرح، پایش مستمر و نظارت قوی تر بر طرح ادامه پیدا کند تا طرح به اهداف اصلی خود که رضایت پرسنل و بیماران است برسد. این یافته ها به سیاستگذاران بخش سلامت کمک می کند تا بتوانند با درنظر گرفتن راهکارهای اصلاحی، راهبردهای مناسبی در جهت اجرای نظارت و بهبود آن در طرح کارانه جدید طراحی نمایند. مشکلات اجرایی در این پژوهش عبارت بودند از: پر مشغله بودن برخی افراد جامعه پژوهشی و نداشتن فرصت کافی برای انجام مصاحبه. محقق برای تعدیل این مشکل فرصت کافی و پیگیری های لازم برای به وجود آمدن فرصت مناسب برای انجام مصاحبه را در دستور کار قرار داد. ۲. حساس تلقی شدن موضوع برای برخی افراد و تشکیک در شرکت در مصاحبه و در برخی موارد عدم شرکت در مصاحبه.

References:

- Ebadifard Azar F, Badloo M, Rezaei E. Examining the relationship between Payment based on new managerial approachfor hospital administration, Expectancy theory and job satisfaction in selected hospital staff of Tehran university of medical sciences in 2013. Hospital. 2015;13(4):123-32.
- Roberts M, Hsiao W, Berman P, Reich M. Getting health reform right: a guide to improving performance and equity: Oxford university press; 2008.
- Raeisi P, Alikhani M, Mobinizadeh M. Fee for Service (FFS) payment on the basis of performance in Hasheminejad Hospital, Tehran. 2010.
- Kazemi H. Salary and fee system. Tehran, Iran: Management Education Center; 2002. [In Persian].
- A Acheson, M. D. Gall. Supervision training. Translation: MR Behrang. Tehran: Kamal tarbiat.1376
- Schultz, P., Alb rich, W. C., Suter, I., Hug, B. L., Christ-Crain, M., Holler, T., & Mueller, B. (2011). Quality of care delivered by fee-for-service and DRG hospitals in Switzerland in patients with community-acquired pneumonia. Swiss Med Wkly, 141, w13228
- Raissi P, Alikhani M, Mobini M. Payment "fee For Service" Based on performance in Tehran Hashem Nejad hospital, Health system, 2010; 2(2, 1):27-36. [In Persian].
- Witter S, Ensor T, Thompson R, Jowett M. Health Economics for Developing Countries. A Practical Guide: MacMillan Education; 2000.
- Karimi Saeed, the design of the new system of administration of hospitals: success and failure, the Journal of the School of Management and Medical Information.2001, Issue 10, 11.
- Polit DF, Beck CT. Nursing research: Principles and methods: Lippincott Williams & Wilkins; 2004.
- Shtraves, a. and j. Kurbin, principles of qualitative research methods, ed. b. Mohammadi. 2006, Tehran: institute for humanities and cultural studies
- Astrbrg, J. K., Qualitative research methods in social sciences, ed. A. Poorahmed and A. Shamaei. 2006: Master's Thesis .Yazd University
- Bakhtiari Shahri S. The relationship between Mental Pressure and Job Burnout of nurses working in the centers of mentally disabled adults. Iranian Rehabilitation Journal. 2012;10(16):26-9.
- Rajesh M, Rana Sarosh D, Kolay Saroj K. Hospitalinformation system in Medicare-an experience at Tatamain hospital, Jamshedpur. 2006.
- Susan Bradley, Francis Kamwendo, Honorati Masanja, Helen de Pinho4, achelWaxman4, Camille Boostrom1and Eilis McAuliffe1, District health managers' perceptions of supervision in Malawi and Tanzania, http://www.human-resources-health.com/content/11/1/43
- Athari Z, Sharif M, NematbakhshM, Babamohammadi H. Evaluation ofCritical Thinking Skills in IsfahanUniversity of Medical Sciences'Students and Its Relationship withTheir Rank in University EntranceExam Rank. Iranian Journal ofMedical Education 2009; 9(1): 5-12.
- Fatemeh Rajabi et al. , The final report analyzing the challenges and trends affecting health care system, Policy Council of the Ministry of Health and Medical Education and the National Institute of Health Research, Islamic Republic, 1390. [In Persian].
- Baha Dori MK, Ibrahim pour H, Farzaneh A, The challenges of supervision on providing health services from the viewpoint of the insurer: A qualitative study, International Journal of Collaborative Research on Internal Medicine & Public Health, ,(2012), Vol. 4 No. 9

Reform Strategies to Improve Monitoring Performance and Infrastructure Implementation development of the New Scheme of Fee Guidelines in 2014

(A Qualitative Study)

Tavakoli MR^{1*}, Karimi S², Javadi M³, Jabari AR⁴

Submitted: 2016.1.25

Accepted: 2016.5.15

Abstract

Background: In year 1995, new system administration plan of hospitals (fee for service) was notified. This scheme was implemented in hospitals for 20 years. In the early September 2104, new guidelines of performance-based fee for service plan with the aim of deficiencies in the previous plan was reviewed and implemented in hospitals in Isfahan. This study aimed at investigating reform strategies to improve monitoring performance and infrastructure implementation development of the new scheme of fee guidelines in 2014.

Materials and Methods: This study was a qualitative one based of phenomenology. Depth interviews were used to collect data. Eleven individuals assessed including top and middle managers and professors of Isfahan University of Medical Sciences using content analysis method.

Results: In this study, eight main themes and ten sub-themes extracted including appropriate policy making, health management reform in health system, cultural building in monitoring, proper planning, physicians' motivation, infrastructure improvement, improving training, informatics and constructive interactions between senior managers and hospitals' directors.

Conclusion: With the aim of rationalizing the health system, new instructions and fee for service plan should be considered well to tackle weak points. It seems that coping with these weak spots in new fee for service plan, has feasibility to provide more satisfaction among physicians and staff. To achieve main goal of the project which defined as patients and staff satisfaction, using new reform strategies to facilitate plan implementation, continuing observation and stronger mentoring recommended.

Keywords: Instructions of fee for service plan, Senior managers, Middle managers, Qualitative study, Performance improvement, Monitoring, Health reform plan

1. MSc, Department of Management of Healthcare Services, School of Management and Medical Information Sciences , Isfahan University of Medical University, Isfahan, Iran (*Corresponding author), Email: moslem6868@yahoo.com, Tel: 09135641127
2. Associate Professor, Health Management and Economic Research Center, Department of Management of Healthcare Services, School of Management and Medical Information Sciences, Isfahan University of Medical University, Isfahan, Iran
3. PhD in Health Care Management, Health Management and Economic Research Center, Isfahan University of Medical University, Isfahan, Iran,
4. Assistant Professor, Department of Management of Healthcare Services, School of Management and Medical Information Sciences, Isfahan University of Medical University, Isfahan, Iran